

Kartdagar

25-27 mars 2009

Jönköping

Kartografiska Sällskapet

PROGRAM

GI-mässa

MBK-Leverantörernas Intresseförening

KARTDAGAR 2009 och GIT-mässa

Välkommen till de 33:e Kartdagarna och GIT-mässan på Elmia i Jönköping den 25-27 mars 2009. Konferensen och GIT-mässan är en mötesplats för alla som är verksamma inom geografisk IT. Konferensprogrammet innehåller intressanta punkter för beslutsfattare, utvecklare, användare, forskare och andra specialister. Arrangemanget genomförs i samverkan mellan Kartografiska Sällskapet (KS), Utvecklingsrådet för landskapsinformation (ULI) och MBK-Leverantörernas Intresseförening (MBK).

Förtäring och underhållning

Förtäring i samband med konferensen kan erhållas genom arrangörens försorg. Föranmälan måste ske vid anmälan.

Kaffe: Kaffe/te och fralla/bulle/muffins serveras för- och eftermiddag och ingår i deltagaravgiften men föranmälan krävs.

Lunch: Lunch kan erhållas onsdag-fredag. Den kostar 110 kr. I lunchen ingår måltidsdryck, sallad, smör och bröd. Kaffe efter lunchen serveras i utställningslokalen.

Onsdag: Pecorinolax med sugarsnaps, basilikasås och kokt potatis.

Torsdag: Yoghurtsmarinerad kyckling med olivgremolata och potatisklyftor.

Fredag: Max berömda kalops med rödbetor och kokt potatis.

Öppet hus hos utställarna: Onsdag kl. 17.30 arrangeras en utställarmottagning i GIT-mässans lokaler. Där ingår starköl och tilltugg i form av två wraps med fyllning. Pris för förtäring: 100 kr.

Kartdagsfest: Torsdag kväll arrangeras en fest med underhållning i Elmiasken. Kostnad: 540 kr. Program:

19.30-22.00 Middag med underhållning av det välkända gälebandet **the Refreshments**.

Meny: Välkomstdrink. Soya- och wasabimarinerad lax med tomat- och ingefärs-

coulis. Oxfile med portvinssås, ostronskivling och kalvbacon som serveras med parmesanpotatis och fänkålstimbal. Crème Catalana med björnbär. Vin till maten samt kaffe.

ca 22.00-01.00 Dans till DJ Leif "Lefte" Karlsson. Lefte har spelat skivor i 15 år. Allt från Sturecompagniet till Palace i Kalmar. Bor nu i Jönköping och driver Centrum Bar & Nattklubb, nyligen utsedd till Sveriges näst bästa nattklubb efter Berns i Stockholm.

GIT-mässa, kartutställning och kartografisk tipsrunda

Ett 70-tal utställare som presenterar produkter, system och tjänster med anknytning till geografisk IT deltar i GIT-mässan. Mer information på sidan 11. I anslutning till mässan ordnas också ett antal utställarsessioner där utställarna presenterar sina produkter och tjänster. Sessionerna finns sammanfattade på sid. 11. På sid 66-67 i detta program återfinns en skiss över utställningen och en lista på deltagande utställare.

En kartutställning med nyproducerade kartor och atlaser arrangeras och återfinns i utställningslokalerna. Vidare ordnas en tipsrunda i utställningslokalerna med fina priser, som delas ut under avslutningssessionen. TV-produktionen "Alla tiders kartor" visas i utställningsfoajen.

Fortbildning

Ett antal kurser är inlagda i programmet för dem som vill fortbilda sig. Observera att deltagande i sessionerna 37 och 51 (GIS-kurs SuperMap) kräver föranmälan på plats i Elmia.

Registrering

Registrering sker vid Kartdagarnas disk på Elmia. Den är öppen 08.00-17.00 på onsdag och torsdag samt 08.00-12.00 på fredagen.

Bussar

Arrangören tillhandahåller busstransport till och från vissa hotell under onsdag-fredag samt på torsdagskvällen i anslutning till Kartdagsfesten. Turlista återfinns på baksidan av den karta som skickats till berörda deltagare.

Årsmöten

Kartografiska Sällskapet: onsdag 25 mars kl. 15.00-16.00. Lokal: K12

MBK-Leverantörernas Intresseför.: onsdag 25 mars kl. 15.00-16.00. Lokal: K13

the
Refreshments

ÖVERSIKTLIGT PROGRAM

Onsdag 25 mars

08.30-10.00	1 Fotogrammetri och fjärranalys	2 Visioner och trender inom GIS	3 Kartografi	4 Nya programvaror	5 GIS i samhällsplaneringen	6 GIS för förvaltning	7 Mobila lösningar	
10.00-10.45	Kaffe och utställningsbesök							
10.45-12.00	Invigning LUNCH							
12.00-13.15	1 Fotogrammetri och fjärranalys	2 Visioner och trender inom GIS	3 Kartografi	8 Standardisering	9 GIS för vindkraft	10 Geografisk information och vatten	11 Bli säker på o-säkerheten	12 Nya tekniska lösningar
14.45-16.00	Kaffe och utställningsbesök							
15.00-16.00	Årsmöte							
16.00-17.30	13 GIS på webben	14 Innovativ affärs- och verksamhetsutveckling	15 Skärmkartografi	16 Strategiska GIS-frågor	17 3D-modeller	10 Geografisk information och vatten	11 Bli säker på o-säkerheten	18 Plattform och klient för kartor
17.30-20.00	Öppet hus i utställningen							

Torsdag 26 mars

08.30-10.00	19 GIS för användare	20 GIS-tillämpning	21 GIS för samhällsplanering	22 GIS för krishantering	23 Geodata - Sverige bit för bit	24 En halv dag Open Space	25 Fotogrammetri - mer betydande än någonsin	26 Företagsnyheter
10.00-10.45	Kaffe och utställningsbesök							
10.45-12.15	27 GIS i kommunal planering	28 Analys med GIS	29 Ruttplanering med GIS	30 Planering för och med GIS	23 Geodata - Sverige bit för bit	24 En halv dag Open Space	25 Fotogrammetri - mer betydande än någonsin	31 Nya produkter och maskinstyrning
12.15-13.45	LUNCH							
13.45-15.15	32 Höjdsystem och höjdmobiler	33 Webb-tillämpningar	34 Hur är det att arbeta som...	35 Historiska data i modernt format	23 Geodata - Sverige bit för bit	36 Geodata och kvalitet	37 GIS-kurs SuperMap	38 Företagspresentationer
15.15-16.00	Kaffe och utställningsbesök							
16.00-17.00	39 Vems är ansvaret att det blir rätt koordinater	40 Tjänster på webben	41 Utbildning inom GIS-området	42 Historisk kartografi	23 Geodata - Sverige bit för bit	43 Fotogrammetri och tillgänglighet t. flygbilder	37 GIS-kurs SuperMap	44 ArcGIS
19.30-	Kartdagsfest							

Fredag 27 mars

08.30-10.00	45 Framtidens infrastruktur för GNSS	46 GIS på webben	47 GIS-tillämpning	48 Peng-modellen	49 GIS i förvaltningen	50 Den nya nationella krishantering	51 GIS-kurs SuperMap	52 Nya produkter
10.00-10.45	Kaffe och utställningsbesök							
10.45-12.15	53 Geodesins roll i miljöarbetet	54 Kartan på webben	55 En infrastruktur för geodata	48 Peng-modellen	56 Språk på karta	50 Den nya nationella krishantering	51 GIS-kurs SuperMap	57 GIS och data
12.15-12.30	Paus							
12.30-13.30	Avslutningssession LUNCH							
13.30								

GEMENSAMMA SESSIONER

Inledningssession

Onsdag 25 mars kl 10.45-12.00 Hammarskjöldsalen

Sessionsledare: Peter Wasström

10.45-11.15 Välkomna till Kartdagar 2009

Välkomna till Jönköping och Kartdagar 2009.

Utdelning av Sällskapet årliga priser

- Innovationspriset
- Årets organisation

Peter Wasström, ordförande Kartografiska Sällskapet

11.15-12.00 Med kartan som hjälpmedel vid operationell träning av militära förband

Att militära förband är beroende av kartan som hjälpmedel i förberedelser, och genomförande har under många år varit känt. Att dessutom använda kartan som ett utvärderingsverktyg och ett situationsverktyg kan för många vara nytt. Tekniken med karta, GPS och nya snabba datorer har hjälpt till att göra träningen oerhört effektiv och många gånger livsavgörande för förband som tränar inför skarp miljö.

Idag kan militära och polisiära förband träna och följa minsta lilla förflyttning i realtid både inomhus och utomhus. Det innebär att konsekvensträningen och den upplevelsebaserade träningen kan nyttjas maximalt. Du gör bara misstaget en gång - under träning - inte i skarp miljö.

Saab Training Systems AB har utvecklat ett mycket portabelt system som möjliggör träning i nya miljöer. Det är snabbt att förbereda, lätt att utnyttja samt ger en mycket realistisk utvärdering bl.a. tack vare ny kartteknik.

Claes-Peter Cederlöf, Vice President Marketing & Customer Support, SAAB Training System

Avslutningssession

Fredag 27 mars kl 12.30-13.30 Hammarskjöldsalen

Sessionsledare: Peter Wasström

12.30-13.15 Det handlar inte om att vara en supermänniska, utan om att våga utmana sig själv och vilja tillräckligt mycket för att nå sina mål

Renata berättar bl.a. om en unik "Amerikaresa". Med kanot och cykel har hon färdats längs USAs gränslinjer, i högervarv från Seattle och tillbaka under 439 dagar utan uppehåll. Renatas olika bedrifter har uppmärksammats i hela världen. Bland mycket annat är hon den första svenska som stått på toppen av Mount Everest. "Det handlar inte om att vara en supermänniska, utan om att våga utmana sig själv och vilja tillräckligt mycket för att nå sina mål", säger hon. En föreläsning med Renata Chlumska är en upplevelse - hon är en ovanlig kvinna med stark personlighet och utstrålning.

Renata Chlumska, Världens mesta äventyrerska

13.15-13.30 Avslutande meddelanden

1 08.30-14.45 Lokal: B1 Sessionsledare: Helén Rost

Fotogrammetri och fjärranalys

08.30-09.00 Success – den nya satellitdatabasen. Hur kan bilderna komma till nytta?

Satellitdatabasen Success lanserades 2008 och ger möjlighet att ladda hem satellitdata över Sverige utan kostnad. Presentationen fokuserar på hur dessa data kan användas i operativa tillämpningar för miljö, skog och säkerhetstillämpningar. Success nås via Lantmäteriets hemsida.

[Erik Willén, Lantmäteriet Metria](#)

09.00-09.30 3D stads- och ytmodeller från flyg- och satellitbilder och laserskanning

Tredimensionella stads- och ytmodeller kan genereras från olika datakällor. Presentationen ger några exempel baserade på flygbilder, satellitscener och flygburen laserskanning.

[Håkan Wiman, ReVisitor AB \(s. 20\)](#)

09.30-10.00 Success – Erfarenheter, utveckling och användningsexempel

Success, den nationella satellitdatabasen, har varit i drift i ett år. Vi får höra om erfarenheter från detta första år, ta del av några användningsexempel samt blicka framåt på kommande utveckling.

[Thomas Karlsen, Lantmäteriet](#)

10.00-13.15 Kaffé, gemensam session och lunch

13.15-13.45 Hårdgjorda ytor ur satellitdata – för rättvisare dagvattenflöden

Andelen hårdgjorda ytor per fastighet är viktig information när kostnaderna för VA-anordningar ska fördelas. Presentationen visar hur problemet löses i Göteborg med satellitkartering och GIS-analys.

[Sara Wiman, Metria Miljöanalys \(s. 20\)](#)

13.45-14.15 Högupplösta satellitbilder och laserdata för klassning av enskilda träd

Laserdata och bilder kan användas för att klassificera trädslag för enskilda träd. Vi har undersökt möjligheterna att kombinera laserdata och satellitbilder för att minska behovet av samtidig laserskanning och flygbildsregistrering.

[Simon Ahlberg, FORAN Remote Sensing AB och Torbjörn Westlin, Spacemetric AB \(s. 20\)](#)

14.15-14.45 Effektiv hantering av laserskannade data i GIS-miljö

Tillämpningen av 3D har ökat stort. Detta har medfört behov av höjddata med hög punkttäthet och noggrannhet. En lämplig metod för insamling är laserskanning. Hur hanteras de stora datamängderna effektivt i befintlig GIS-miljö?

[Stefan Haglund, ESRI S-GROUP \(s. 21\)](#)

2 08.30-14.45 Hammarskjöldsalen Sessionsledare: Kennet Fredriksson

Visioner och trender inom GIS

08.30-09.00 Lantmäteriets etablering av användargrupper

Lantmäteriet kommer att starta användargrupper för att följa och analysera efterfrågan och användning av geodata. Genom användargrupperna ska man utveckla former för analys och redovisning av hur geodata efterfrågas och används.

[Ulf Eriksson, Lantmäteriet \(s. 22\)](#)

09.00-09.30 En strategisk GIS-plattform – vad är det?

Som ansvarig för kart- och GIS-verksamheten i en organisation ställs man inför ett antal frågeställningar: Vilka behov av kartstöd finns? Hur organiserar vi oss bäst? Vilka informationsmängder ska vi hantera? Vilken teknisk plattform ska vi använda? Hur hänger detta ihop med övriga informationssystem?

[Claes Andersson ESRI S-GROUP \(s. 22\)](#)

09.30-10.00 Kan man köpa GISet i säcken?

Vad får valet av ett visst givet GIS för konsekvenser på övriga verksamhetssystem i en kommun? Tekis har utvecklat lösningar på GIS från bl.a. ESRI, MapInfo, Autodesk och Intergraph. Vi delar med oss av våra erfarenheter!

[Christophe Poncin, Tekis \(s. 22\)](#)

10.00-13.15 Kaffé, gemensam session och lunch

13.15-13.45 Visioner om GIS i framtiden, tjänstestyr med klara flöden för ärendet, inte bara teknik

Hur kan GIS drivas i framtiden? Som kunder vill vi inte längre köpa en applikation utan en tjänst, inte installera uppgraderingar 2 ggr per år som ger många bekymmer med kopplingar till andra program och inte heller drifta en massa teknik. Vi vill ha en tjänst som hanterar ärendet, inte karta.

[Anita Liljedahl, Falkenbergs kommun](#)

13.45-14.15 Integration mellan CAD och GIS

Behovet av att kunna arbeta med samma data fast i olika verktyg ökar. Generella verktyg löser problemet!

[Karl-Erik Palm, Tekis](#)

14.15-14.45 Trender inom geografisk IT

Utvecklingen inom geografisk IT går fort och drivs inte längre av traditionella GIS-användare inom t.ex. kommuner och myndigheter. Nu är det andra aktörer inom navigation, kartor på webben och telekom som leder utvecklingen. Hur ser trenderna ut och hur dra nytta av den snabba utvecklingen?

[Mikael Elmquist, SWECO \(s. 23\)](#)

3 08.30-14.45 Lokal: Rydbergsalen Sessionsledare: Alistair Dinwiddie

Kartografi

08.30-09.00 Vagnätets vikt för kartproduktion

Vagnätet är den grundläggande komponenten för framställning av drift- och underhållskartor, ruttplanering och säkra skolvägar.

[Henrik Östman, Tekis AB \(s. 23\)](#)

09.00-09.30 Snyggare kartor

Man kan med visst fog hävda att datorernas intåg i kartografin ledde till klart fulare kartor. Hur tillvaratar vi möjligheterna för att istället skapa snyggare kartor än någonsin?

[Håkan Karlsson, Pitney Bowes Business Insight](#)

09.30-10.00 Lantmäteriets Översiktsskarta – igår och idag

Lantmäteriets Översiktsskarta har funnits som allmän karta i ungefär femtio år. Vi får under föredraget följa kartans utveckling fram till och med de nyheter som kommer under 2009.

[Inger Persson, Lantmäteriet \(s. 23\)](#)

10.00-13.15 Kaffé, gemensam session och lunch

Sessionsledare: Meith Fagerqvist

13.15-13.45 Hemliga spionkartor över Karlskrona från 1680 användes av främmande makter under kalla kriget

Den anonyma mästerspionen i Karlskrona var förmodligen en kvinna. Kvar finns hennes handritade kartor över örlogsbasen som gavs till danskarna. Senare under kalla kriget använde främmande nationer dem för att navigera i Karlskrona skärgård!

[Andreas Jemn, Lunds universitet \(s. 24\)](#)

13.45-14.15 Nya kartor och möjligheter i Libyen

3rd Generation Planning Project har nu startat detaljplanearbetet. Flygfotografering och grundläggande kartläggning är färdigt. Projektet har gett möjligheter till svensk tjänsteexport inom GIS och fysisk planering. Erfarenheterna presenteras.

[Mathias Rantanen, Falkenbergs kommun/\(WSP International\) \(s. 23\)](#)

14.15-14.45 NMK – Nationell militär kartserie

I linje med Forsvarsmaktens fokusering på internationella insatser togs beslut 2006 att gå över från RT 90 till WGS84/UTM. Som ett led i detta tas i samarbete med LM fram en militär kartserie med samma bladindelning som de nya civila SWE-REF 99 TM-kartorna. Hur är kartserien framtiden och vilka krav har ställts på produkten för att få den anpassad för Forsvarsmaktens behov?

[Simon Keskitalo, Lantmäteriet Geo SE](#)

4 08.30-10.00 Lokal: K12 Sessionsledare: Peter Wasström

Nya programvaror

08.30-09.00 Web 2.0 GIS med OpenLayers och Ext JS

En med exempel översiktlig beskrivning av OpenLayers och Ext JS samt presentation av en öppen källkodsplattform för att kombinera dessa.

[Björn Hartell, SWECO Position AB \(s. 26\)](#)

09.00-09.30 Verksamhetssystem baserat på Oracle Spatial

Tekis-Park är ett verksamhetssystem för hantering av grönområden med tillhörande anläggningar som t.ex. parkbänkar och lekplatser är i högsta grad en verksamhet. Tekis-Park lagrar alla data, både geometri och fakta i en öppen spatial databas.

[Karl-Erik Palm, Tekis \(s. 26\)](#)

09.30-10.00 IGIS showroom

IGIS har i projektet KCGEO byggt upp en demonstrationsmiljö med utrustning för att autentiskt visa användningen av GIS inom olika branscher för att på så sätt öka förståelsen för GIS.

[John-Erik Haraldsson och Linda Algotsson, IGIS \(s. 26\)](#)

5 08.30-10.00 Lokal: B2 Sessionsledare: Karin Grånäs

GIS i samhällsplaneringen

08.30-09.00 Hållbart samhälle med Grön Geografisk IT

Föredraget syftar till att ge en inblick i hur grön geografisk IT bidrar till ett hållbart samhälle genom en presentation av uppdrag inom miljö, teknik och arkitektur där geografi är navet och hållbarhet eftersträvas.

[Jenny Carlstedt och Anna Hall, SWECO \(s. 26\)](#)

09.00-09.30 Navigeringsstöd för synskadade – en PENG-analys med röda nyttor

Navigeringsstöd för synskadade avser att färdigställa en mobil navigeringstjänst i Stockholms Stad som tillåter en person med synnedsättning att självständigt navigera i okända miljöer.

[Johanna Karlsson, SWECO och Elisabeth Dawidsson, Astanda \(s. 26\)](#)

09.30-10.00 Den intelligent VA-kartan

Moderna GIS-verktyg ger mycket mer nytta i VA-verksamheten än att bara redovisa läget av ledningar.

[Bo Suneson, ESRI S-GROUP \(s. 26\)](#)

6 08.30-10.00 Lokal: K11
Sessionsledare: Christina Wasström

GIS för förvaltning

08.30-09.00 Varför ska en organisation satsa på tjänstebaserad geografisk IT?

Nu när samarbetet kring INSPIRE och geodata.se börjar bli verklighet – hur kan en organisation dra nytta av det här? Vad bör man tänka på när man utvecklar sin verksamhet?

Karin Pennanen Bovin, SWECO (s. 27)

09.00-09.30 Med öppen källkod tillbaka till forntiden

Med utgångspunkt från ett projekt för Kulturarvstyrelsen i Danmark diskuterar vi nyttan och de tekniska möjligheterna med en tjänsteorienterad plattform baserad på öppen källkod.

Leif Uller, SWECO (s. 27)

09.30-10.00 Myndighetssamverkan via geodata-tjänster och öppen källkod – från prat till resultat
Myndighetssamverkan via informationstjänster utgör en viktig del i regeringens handlingsplan för e-förvaltning. Lantmäteriet och Skatteverket har gått från prat till resultat och i samverkan utvecklat och driftsatt ett nytt IT-stöd för fastighetstaxering (Taxkartan) baserat på geodatatjänster och öppen källkod.

Pär Jonsson, Lantmäteriet (s. 27)

7 08.30-10.00 Lokal: K10
Sessionsledare: Hans-Peter Aineskog

Mobila lösningar

08.30-09.00 Mobil insamling, för säkerhets skull

Presentationen redovisar hur SWECO bidrar till ökad vägsäkerhet genom att utveckla teknik för mobil insamling av lägesbunden information.

Anders Suo, SWECO (s. 28)

09.00-09.30 Mobilitet med papper och digital penna

System för att få ut GIS i fält blir mer och mer sofistikerade med handdatorer och GPS. Allt detta till trots är det i vissa lägen enklare och mer hanterbart att göra noteringar på papperskarta. Detta kan lagras digitalt direkt på plats.

Annika Hermodsson, ESRI S-GROUP (s. 28)

09.30-10.00 Gratis mobilt stöd för inventering av enkelt avhjälpda hinder

Alla offentliga platser ska vara handikappanpassade till 2010. Vägverket erbjuder gratis applikation för inventering av enkelt avhjälpda hinder.

David Andersson, SWECO (s. 28)

8 13.15-14.45 Lokal: B2
Sessionsledare: Christina Wasström

Standardisering

13.15-13.45 Geografiska standarder – nödvändiga för integrerade geografiska tjänster

Betydelsen av att använda geografiska internationella standarder, som WMS och WFS, i tjänstebaserade miljöer beskrivs och exemplifieras.

Andreas Oxenstierna, SWECO (s. 28)

13.45-14.15 Besparingar med hjälp av GIS? – Var ligger möjligheterna?

Att snabbt och till en låg kostnad få ett resultat av en GIS-satsning är ett önskemål för många. Hur bygger man upp en effektiv miljö, vilka data är mest verksamhetskritiska och hur kan man nyttja data i verksamheten?

Jan Bäckstedt, Cartesia GIS AB (s. 27)

14.15-14.45 Open Source och standardiserade karttjänster

Att bygga lösningar baserade på Open Source och standardiserade karttjänster är något som hör vardagen till i övriga Europa. Hur ser det ut i Sverige och vad kan man förvänta sig för lösningar?

Torsten Hökby, Decerno (s. 29)

9 13.15-14.45 Lokal: B3
Sessionsledare: Lennart Sjögren

GIS för vindkraft

13.15-13.45 Hur hittar man lämpliga områden för vindkraft?

SWECO har tagit fram en metod för att snabbt och effektivt hitta lämpliga områden för vindkraft. Metoden använder GIS, överlagringsanalys, för att hitta mer eller mindre lämpliga områden utifrån förutbestämda kriterier.

Ann Ardebrant, SWECO (s. 29)

13.45-14.15 3D-visualisering av vindkraft

Arbeta enklare och effektivare med 3D-visualisering. Med Novapoint Virtual Map visar vi hur man enkelt kan visualisera planerade vindkraftsparker.

Monica Ek, Vianova Systems AB (s. 29)

14.15-14.45 Glötesvålen – en olämplig plats för vindkraft?

Vid vindkraftsetableringar är det många intressen som skall vägas mot varandra. Med anledning av en ansökan att bygga 30 vindkraftverk på ett lågfjäll i Härjedalen, Glötesvålen, har SGU gjort en värdering av de geologiska naturvärdena i området.

Karin Grånäs, SGU (s. 30)

10 13.15-17.30 Lokal: K10
Sessionsledare: Ralph Monö

ULI – geografisk information och vatten

I Sverige är rent vatten en självklarhet och Sverige är en världsledande nation i teknikutveckling. Att intressera sig för vatten är en spännande uppgift – säg det miljöproblem eller mänskliga behov som inte på något sätt berör vatten. Vatten berör varje privatperson varje dag och skapar därigenom vidare frågeställningar och behov på alla nivåer. Vatten påverkar välfärd, klimat, infrastrukturer, ekonomi, vardag och politik.

I Sverige kan vi glädja oss åt både bra kvalitet och bra tillgång på vatten. Det ställer stora krav på behandling, kontroll och rening. Detta ställer i sin tur stora krav på kompetens. I stora delar av världen är rent vatten en bristvara. Den svenska kompetensen på området efterfrågas på global nivå.

Under hösten 2009 är Sverige ordförandeland i EU. Klimatfrågan kommer att vara en viktig fråga på agendan. Självklart är vatten en tung komponent.

Att intressera sig för vatten öppnar för oändligt många synvinklar och ingångar. Så, finns det någon bättre idé än att använda geografisk information och GIT för att samla in, lagra, bearbeta, analysera och presentera/visualisera data om vatten?

ULI visionerar att Sverige ska vara världsledande i utveckling och användning av geografisk information. Men vi behöver ju något att utgå från. Vi väljer att utgå från vatten. Vi tänker 3D, standarder, planering, direktiv, teknik, energi... Välkommen till en fascinerande halvdag!

11 13.15-17.30 Lokal: K11
Sessionsledare: Lars Kvarnström

KURS

Bli säker på osäkerheten

Kursen riktar sig till alla som vill förstå den moderna synen på kvalitets- och noggrannhetsfrågor. Inga större krav på förkunskaper, nivån är högst elementär.

Mätosäkerhet är det nya begreppet för det som tidigare benämndes noggrannhet. I denna session berättar vi vad detta innebär, och ger åhörarna bättre möjligheter att förstå och använda denna typ av kvalitetsuppgifter i sin verksamhet.

Osäkerhet rent allmänt är något som kan vara både obehagligt och frustrerande. Mätosäkerhet är dock något viktigt och konstruktivt, som det kan vara rent av fascinerande att studera. Vi kommer att ta åhörarna på en resa genom osäkerhetens land.

Vi vänder upp och ned på en del föreställningar och inför litet nya synsätt; det luddiga begreppet "noggrannhet" lämnar vi bakom oss. En total uppförskning av (ev.) statistikkunskaper kan utlovas.

13.15-14.45 Del 1 av kursen

Del 1 har sin tonvikt i resonemang och dialog.

14.45-16.00 Kaffe och utställningsbesök/årsmöte

16.00-17.30 Del 2 av kursen

I del 2 blir det litet mer "hands on", och kanske t.o.m. en och annan formel.

Jan Johansson, SP/Onsala och Clas-Göran Persson, Lantmäteriet/KTH

12 13.15-14.45 Lokal: K18
Sessionsledare: Nils Lambrin

Nya tekniska lösningar

13.15-13.45 De senaste tekniska lösningarna från Trimble

Trimble skapar framtidens standard för mätsystem och har innovativa lösningar för mätningssystem, GNSS-mottagare, robotic, totalstationer, programvaror samt fältdatorer som är användarvänliga

Mikael Kasholm, Trimtec AB

13.45-14.15 Detaljplaner i kartdatabasen – DP/Cadaster Detaljplanmodul

Detaljplaner hanteras normalt utanför kommunernas generella kartdatabaser. Genom att lagra all information om detaljplanen i en modellerad databas så kan detaljplaneprocessen integreras bättre med övrig kartdokumentation.

Peter Axelsson, Digpro (s. 30)

14.15-14.45 Topocad Samhällsplanering – ny modul i Topocad

Topocad har kommit att användas som det kompletta CAD-programmet inom många organisationer och företag, inte minst inom kommunal verksamhet. Här visar vi en modul som tar Topocad ett steg till – samhällsplanering.

Tomas Sandsström, Chaos system AB (s. 30)

13 16.00-17.30 Lokal: Rydbergsalen
Sessionsledare: Birgitta Ericsson

GIS på webben

16.00-16.30 Webb-tjänster för geospatial information och OGC

Användandet av geografiska data ökar ständigt och därmed också behovet av kommunikation mellan användare. Vilket mervärde kan webbtjänster bidra med?

Jonas Bäckström, ChartKS AB (s. 30)

16.30-17.00 Central datahantering och flexibel åtkomst med hjälp av webbtjänster

Publicera och distribuera geografisk information och verktyg för åtkomst från såväl "tunga" klienter som från webbapplikationer, mobila applikationer och klienter som hanterar öppna standarder.

Jonas Söderström, ESRI S-GROUP (s. 30)

17.00-17.30 Geologi för dig – snabbt, lättillgängligt, begripligt

Ett av SGUs viktigaste mål för framtiden är att öka användningen av geologisk information. På webben kommer nya karttjänster, möjlighet att skapa egna pdf-kartor m.m.

Åse Wästberg, SGU (s. 31)

14 16.00-17.30 Lokal: K18
Sessionsledare: Patrik Ottoson

SEMINARIUM

Innovativ affärs- och verksamhetsutveckling

För kreativa beslutsfattare – "Product box game"

"Nej, inte ett till IT-projekt!" Känner ni igen er? Någon glömde verksamheten, eller hur?

Varför ska vi investera i GIS-teknik? När och vem kommer att ha nytta av tekniken? Hur mycket måste vi investera och vem ska leverera nyttan? Dessa frågeställningar borde alla beslutsfattare ställa sig inför en investering.

Kostnads/nyttobräkning, PENG-analyser, besluts kalkyler baserade på ROI (Return on Investment) kan användas för att bedöma långsiktiga investeringars lönsamhet. Genom att metodiskt undersöka och prioritera möjligheterna i verksamheten skapas en stabil grund för vidare analys.

1. Beskrivning av problem och hur värdet kan öka i en verksamhet.
2. Identifierade möjligheter, värden och problem. Detta omvandlas till projekt – vad ska göras? Kopplat till resp. projekt definieras styrning, organisation och kompetensbehov.
3. Kvantifiering av kostnader och nyttor tas fram. Här skapas också en "roadmap" till hur nyttorna ska hämtas hem. Nu kan investeringskalkylen ROI – beräknas, och det kommer att framgå om investeringen är lönsam eller inte.

Vi går genom olika metoder för verksamhetsutveckling och kommer att praktisera dessa saker på plats. Ha en rolig och oförglömlig stund tillsammans med kollegor. Nästa gång du behöver ett IT-system så kommer du definitivt att kräva affärs- och verksamhetsutveckling av din leverantör. Det garanterar vi.

Patrik Ottoson, Patrik Stridh och Sven-Ola Svensson, ESRI S-GROUP Sweden AB

15 16.00-17.30 Lokal: B1
Sessionsledare: Margareta Elg

Skärmkartografi

16.00-16.30 Lättlästa och uppdaterade kartor – ett måste för räddningstjänsterna

Vid arbete på skärm utnyttjas ofta olika kartserier. Det är förvirrande när färgsättning etc. skiftar mellan kartorna och det är svårt att hitta "lediga" färger till egna teman. Detta problem har bl.a. räddningstjänsterna upplevt. Metria har tagit fram sin Metria e-kartografi för att lösa problemet.

Mats Dahlberg, Metria Lantmäteriet (s. 34)

16.30-17.00 Standardisering av kartsymboler och verktygsskoner för geodataområdet

Behov, fördelar och exempel utifrån dagens informationstjänster med kartstöd på Internet.

Anders Söderman, GIS Assistans (s. 32)

17.00-17.30 Skärmkartografi – ett samarbetsprojekt mellan Statens kartverk og Forsvaret i Norge.

Kartografien er tilpasset topografiske kartdata i målestokkområdet 1:1 000 til 1:5 millioner. Spesifikasjon gir en grafisk fremstilling av kartobjektene vist i ulike målestokksintervaller.

Kristoffer Kristiansen, Statens Kartverk, Norge

16 16.00-17.30 Lokal: B2
Sessionsledare: Hans-Peter Aineskog

Strategiska GIS-frågor

16.00-16.30 Enklare och snabbare tillgång till geodata

När alltfler organisationer inser nyttan med att använda geodata ökar också kraven och frågorna: Hur kan vi enklare och snabbare få tillgång till geodata? Hur få hjälp med att få just de geodata som behövs? Hur få hjälp med att ta bättre beslut?

Ann-Kristin Nilsson, Metria

16.30-17.00 SGUs webb-baserade kartgenerator och tekniken bakom

Presentation av SGUs kartgenerator, en webbapplikation för externa användare som kommunicerar med det interna GIS-produktionssystemet. Webbapplikationen är konstruerad med Java/Jsp/Ajax och open-source. GIS-produktionssystemet är baserat på ArcInfo workstation.

Johan Daniels, SGU (s. 34)

17.00-17.30 Geografisk systemintegration

Redovisning av erfarenheter från systemintegration med fokus på geografiska data. Vad skall man tänka på när verksamhetssystemen behöver utbyta geografisk information med varandra?

Mattias Olgerfelt och Per Fahlén, SWEKO (s. 34)

17 16.00-17.30 Hammarskjöldsalen
Sessionsledare: Karin Grånäs

3D-modeller

16.00-16.30 C3 Technologies – realistiska 3D-stadsmodeller

C3 skapar och levererar realistiska 3D-modeller över städer med omnejd. Kom och se vad som hänt de senaste månaderna i vår utveckling för att komma närmare en kopia av verkligheten.

Ludvig Emgård och Tommy Johansson, C3 Technologies (s. 35)

16.30-17.00 3D-modeller i miljöarbetet: Varför är det svårare än BIM?

Genomgång av hur miljöinformation idag hanteras i 3D för att underlätta förståelsen med exempel inom geologi, markföroreningar och luftföroreningar.

Peter Rothstein, SWEKO (s. 35)

17.00-17.30 3D-modeller – vilka grunddata kan man använda?

Blom är en av Europas största leverantörer av geografiska data och mängder av produkter från flygbilder och laserdata produceras varje dag. Vilka data kan användas för framställning av 3D-modeller?

Helén Rost, Blom Sweden AB (s. 35)

18 16.00-17.30 Lokal: B18
Sessionsledare: Mattias Persson

Plattform och klient för kartor

16.00-16.25 AutoCAD Map 3D integrerar CAD och GIS

AutoCAD® Map 3D är den ledande plattformen för att skapa och hantera kartdata. I Map 3D kan du använda välkända AutoCAD-verktyg för hantering av konstruktions- och kartdata.

Måns Beckman, Autodesk/Man and Machine

16.25-16.50 Projektering av infrastruktur med AutoCAD Civil 3D

AutoCAD Civil 3D hjälper dig att öka produktiviteten och höja kvaliteten på dina leveranser. Styrkan ligger i den dynamiska konstruktionsmodellen.

Niclas Bokhammar, Autodesk/Man and Machine (s. 36)

16.50-17.10 DPWebMap – konfigurerbar javascriptklient

DPWebMap är framtagen för att ge kommuner och organisationer en enkel kartklient som går att köra i en webbrowser utan installationer.

Peter Axelsson, Digpro (s. 36)

17.10-17.30 Behovsanalys vid val av 3D-modell

Många frågor, kriterier och val måste övervägas vid val av 3D-modell. Världspremiär för 3D-termografi.

Michel Bonde, Scankort a/s (s.56)

Leica GPS1200+ Marknadens enda framtidssäkrade GNSS-mottagare

När vi talar om framtidssäkrad menar vi fler satelliter och fler GNSS-system, idag och i morgon.

Upptäck vår unika mottagare 1200+:

- Klarar GPS L5, GLONASS, Galileo och Compass.
- Ööverträffad noggrannhet med SmartTrack+ och SmartCheck+
- 100% spårbarhet med kvalitetssäkring via SmartRTK+

Snart hos en **Leica-representant** nära dig!

www.leica-geosystems.se

- when it has to be **right**

Leica
Geosystems

19 08.30-10.00 **Hamarskjöldsalen**
Sessionsledare: Mats Halling

GIS för användare

08.30-09.00 Nya geografiska funktioner i PDF-dokument

GIS och kartor blir mer och mer tillgängligt för vanliga människor. I och med Adobe Acrobat 9 introduceras flera nya geografiska funktioner i det vanliga PDF-formatet.

Anna Bergman, ESRI S-GROUP (s. 37)

09.00-09.30 I medborgarens tjänst – utveckling av kartfunktion för nya orebro.se

I Örebro sätts medborgaren i centrum. Denne ska på ett lättillgängligt sätt kunna hitta information om kommunal service, kommunens verksamheter och var dessa är lokaliserade. Följ arbetet med att ta fram en ny karttjänst för orebro.se!

Malin Scholtz, Örebro kommun och Thomas Dahlman, SWECO (s. 36)

09.30-10.00 Geologiska temakartor för samhälls- och krisplanering

Genom omklassificering av den geologiska grundinformationen har ett antal teman tagits fram med syfte att underlätta användningen inom några olika områden i samhällsplaneringen.

Eva Jirner Lindström, SGU (s. 37)

20 08.30-10.00 **Lokal: K11**
Sessionsledare: Helena Ringmar

GIS-tillämpning

08.30-09.00 CAD- och GIS-integration hos SSAB Oxelösund

SSAB Oxelösund har stora anläggningar med mycket nedgrävd infrastruktur. Traditionellt har CAD använts för att dokumentera områdena, men nu sker en gradvis övergång till att använda GIS-funktioner av olika slag.

Martin Burrows, GeoSpatial Solution Sweden AB

09.00-09.30 Data ifrån Artportalen till MapInfo och ArcGIS

På uppdrag av Miljöförvaltningen i Göteborg har SWECO utvecklat ett system för att hämta data från Artportalen. Syftet är att handläggarna på Miljöförvaltningen enkelt skall få tillgång till artdata.

Martin Thorbjörnsson, SWECO (s. 37)

09.30-10.00 Avgörande etableringsanalyser

Att välja rätt läge är lika viktigt när man etablerar butiker, restauranger och serviceverkstäder som när man planerar räddningstjänst, bibliotek och sjukvård.

Sigvard Johansson, Pitney Bowes Business Insight

21 08.30-10.00 **Lokal: B1**
Sessionsledare: Torbjörn Ohlsson

GIS för samhällsplanering

08.30-09.00 Lagra detaljplaner i en geografisk databas

Med Novapoint Samhällsplanering kan man arbeta mer intelligent med detaljplaner. Vi visar hur man kan effektivisera sitt arbete genom att lagra informationen i en geografisk databas.

Christina Strand, ViaNova Systems Sweden AB

09.00-09.30 Grundvattenkartor för samhällsplanering

Sveriges geologiska undersökning (SGU) producerar grundvattenkartor för användning bl.a. inom vattenförsörjningsplanering, vattenförvaltning och fysisk planering i allmänhet.

Matthias Gustafsson, SGU (s. 38)

09.30-10.00 Fysisk planering – detaljplaner

Vad är på gång inom området? Redovisning i 3D, standardisering och hur hanterar vi det i ESRI:s programvaror.

Yngve Magnusson, ESRI S-GROUP (s. 38)

22 08.30-10.00 **Lokal: B2**
Sessionsledare: Helén Mårtensson

GIS för krishantering

08.30-09.00 Hur skall man göra geografiska data och information tillgängligt för krishantering?

När det handlar om risk- och krishantering så måste många gånger data användas på något nytt sätt. Det betyder att man inte alltid vill att de data man beställer skall ha ett standardutseende.

Anders Grönlund, Lantmäteriet (s. 38)

09.00-09.30 Positioneringstjänst för räddningstjänst och transportsektorn

Metria Transport är ett modernt verktyg för att effektivisera transporter av olika slag. Till konceptet hör såväl fordons- som ledningssystem. Metria Transport används idag av räddningstjänster, ambulanser och transportföretag över hela landet.

Fredrik Holmberg, Metria

09.30-10.00 Försvarsmaktens Geosupport till EUs operativa insatser

- Hur fungerar Geosupport i en multinationell militär insats?
- Vilka krav ställer soldaterna på kartan?
- Ett exempel: EU-operationen i Tchad och Centralafrikanska republiken.

Fredrik Källman, Lantmäteriet Geo SE

23 08.30-17.00 **Lokal: Rydbergsalen**
Sessionsledare: Pernilla Wistrand

Geodata – Sverige bit för bit

08.30-09.15 Nationell geodatastrategi 2009

God tillgång och bred användning av geodata är nödvändig för samhällsutvecklingen. Den nationella geodatastrategin är den långsiktiga planen för att på nationell nivå hantera informationsförsörjning inom geodområdet. Här presenteras genomförda och pågående aktiviteter i arbetet med en nationell infrastruktur för geodata.

Stig Jönsson och Ewa Rannestig, Lantmäteriet (s. 40)

09.15-10.00 Geodataprojektet

Geodataprojektet ska resultera i en tjänst där verksamhet, samverkan och teknisk infrastruktur fungerar ihop. Verksamhets- och samverkansmodellen innefattar allt från organisatoriska frågor, administration och samverkan till licens- och prismodeller.

Anders Lundquist och Ulf Sandgren, Lantmäteriet (s. 40)

10.00-10.45 Kaffe och utställningsbesök

10.45-11.45 Den nationella geodataportalen – Geodata.se

Den övergripande tanken med Geodataprojektet är att behandla frågor kring geodataförsörjningen i sin helhet. Den tekniska lösningen är en del av infrastrukturen där viktiga delar är tjänster och metadata. Här ges en presentation av Geodata.se.

Kjell Hjorth, Lantmäteriet och Michael Östling, MetaGIS AB (s. 42)

11.45-12.15 Effektivt informationsutbyte – Stanli och standardiseringens roll i en svensk geodatastrategi

SIS/Stanli har en viktig och självklar roll i genomförandet av den nationella geodatastrategin. Arbetet pågår inom flera områden som t.ex. fysisk planering, väg- och järnvägsinformation samt tjänster för geodata vilka kan öka både nytta och effektivitet hos många organisationer.

Fredrik Mattsson, SIS, Swedish Standards Institute

13.45-14.30 Svensk lagstiftning för Inspire

Inspire-direktivet som handlar om upprättande av en infrastruktur för rumslig information ska vara infört i svensk lagstiftning senast den 15 maj 2009. Här presenteras förslaget till svensk lag och förordning samt remissammanställning.

Susanne Gerland och Monica Lagerquist-Nilsson, Miljödepartementet

14.30-15.15 Gemensamma genomförande- och stömtjänster för Inspire

EG-direktivet Inspire lägger grunden för genomföranderegler som kommer att ange hur de olika delarna i infrastrukturen ska fungera avseende; metadata, datadelning, dataspecifikationer, nät-tjänster, samt övervakning och rapportering. Här presenteras reglerna och aktuella tidplaner.

Christina Wasström, Lantmäteriet (s. 43)

15.15-16.00 Kaffe och utställningsbesök

16.00-16.20 Using Balanced Scorecard for Evaluation of Spatial Data Infrastructures: a Case Study for INSPIRE

In this presentation Balanced Scorecard (BSC) is proposed for evaluation and monitoring the implementation of Spatial Data Infrastructures (SDIs). A framework is presented for using BSC for the evaluation of the Swedish NSDI in lines with the INSPIRE directive.

Ara Toominian, Lunds universitet (s. 44)

16.20-16.40 Kravbeskrivning och värderingssystem för geodatamängder i svensk SDI

En svensk SDI ställer krav på de ingående geodatamängderna. Vilka är dessa krav och hur kan de indelas? Hur kan en geodatamängd utvärderas utifrån hur väl den passar in i infrastrukturen?

Kristian Bergstrand, Lunds Tekniska Högskola (s. 43)

16.40-17.00 Test av Inspire-specifikationer och data-tjänster – Erfarenheter och analys från GeoTEST-projektet

Här presenteras erfarenheter och analys av Inspire tester samt hur resultaten kan nyttjas för att kvalitetssäkra hela processen från producent till användare i GeoTEST verksamheten.

Solgerd Tanzilli, Lantmäteriet

Geodata

SVERIGE BIT FÖR BIT

TORSDAG 26 MARS

24 08.30-12.15 Lokal: K10
Sessionsledare: Ralph Monö

SEMINARIUM

ULI – en halvdag Open Space – om samverkan!

Vad är samverkan? Hur kan vi ta vara på alla goda initiativ som tagits gällande samverkan? Hur skapar man enkel samverkan utan att krångla till det?

Genom att, utifrån praktiska exempel och under garanterat trevliga former, på plats konferera samverkan vill vi uppmärksamma befintliga och blåsa liv i nya initiativ.

Det finns så mycket vilja och så lite tid! Vi erbjuder ett tillfälle att få ut något på plats och ta med sig hem som ett resultat från detta möte. Vi kör Open Space.

Open Space-metoden är en mötesmetod som inte har någon förbestämd agenda. Det är en enkel mötesmetod som involverar 7-7000 personer, som skapar resultat och frigör kreativitet.

Du kan delta som det passar dig. Om det samtal du befinner dig i, inte tillgodoser dina behov för eget bidragande eller lärande, gå till ett annat.

Vi garanterar att:

- Ni som kommer är rätt personer. Lösningarna finns bland deltagarna, inte bland dem som inte närvarar.
- Vad som än händer är det enda som kan hända, vi får resultat på plats, inte sedan.
- När det än börjar är det rätt tid.
- När det är slut så är det slut. Vi fortsätter så länge det finns energi.

Välkommen!

25 08.30-12.15 Lokal: B3
Sessionsledare: Mikael R Johansson

KURS Fotogrammetri – mer betydande än någonsin!

Intresset för och användandet av flygbilder har ökat markant. För allmänheten finns lättillgängliga tjänster på nätet som Google Earth, Virtual Earth, Eniro och Hitta. Inom professionella verksamheter används bilder som en naturlig del i arbetet då moderna GIS-system idag kan hantera stora mängder högupplösta data.

Under 2008 har det flygfotograferats mer än någonsin i Sverige. Det har heller aldrig funnits fler fotogrammetriska stereoinstrument. Samtidigt har fotogrammetrin utvecklats enormt de senaste åren, bl.a. genom övergång till digitala kameror, GPS/INS-stödd blocktriangulering och automatisk bildmätning och matchning.

I den här sessionen kommer vi att dela med oss av erfarenhet från de senaste årens utveckling samt genomföra en paneldebatt där beställare och leverantörer av bilder får göra sin röst hörd.

08.30-09.00 Bildkvalitet!

Varför ser den digitala flygbilden ut som den gör?

Daniel Åkerman, Spacemetric AB

09.00-09.30 Blocktriangulering – nya förutsättningar med automatiska bildmätningar och orientering med GPS och INS

Blocktrianguleringens grunder har formats av manuell mätning i analoga bilder. Med digital teknik sker fler moment med automatiska metoder. Mycket av felsökningen överlämnas till programvarornas automatiska metoder. Vad skall man tänka på för att inte få oönskade effekter och hur kan man använda GPS- och INS-data på bästa sätt?

Helén Rost, Blom Sweden AB

09.30-10.00 Noggrannhet och stöd

En genomgång av behovet av markstöd och förväntad noggrannhet vid fotogrammetrisk kartering utifrån praktiska erfarenheter.

Jan Wingstedt, Jönköpings kommun

10.00-10.45 Kaffe och utställningsbesök

10.45-11.15 Hur gör Lantmäteriet?

Lantmäteriets flygfotoverksamhet, orientering av flygbilder samt ortofotoproduktion.

Mikael R. Johansson, Lantmäteriet

11.15-12.15 Hur gör vi bättre beställningar och leveranser av flygbilder?

Representanter från olika beställare möter leverantörer av flygbilder.

Moderator: Mikael R. Johansson, Lantmäteriet

Metria - det självklara valet för geografisk information

Metria erbjuder en unik kombination av produkter och tjänster inom geografisk IT. Med rätt kompetens och teknik hjälper vi våra kunder att samla in, bearbeta och använda geografisk information. Vi ger dig effektivitet.

Läs mer på www.metria.se

M E T R I A

INGÅR I LANTMÄTERIET

GITmässa 2009

25-27 mars 2009, ELMIA, Jönköping

Besök Nordens största utställning med temat geografisk IT!

Mässan arrangeras parallellt ned konferensen KARTDAGAR 2009 på Elmia i Jönköping*

VILKA STÄLLER UT?

På GITmässan hittar Du 60-70 utställare som representerar olika delar av GIT-branschen. Där marknadsförs och demonstreras produkter, system och tjänster. Du kan räkna med att i utställningsmontrarna träffa de olika företagens experter på just dina funderingar och problem.

VAD VISAS?

Områden som täcks upp i utställningen är geodesi, GPS, fotogrammetri, kartframställning, GIS, informationsteknik, CAD, system för teknisk förvaltning m.m. Du kan få se exempel på hur andra kollegor har löst sina problem.

I utställningslokalerna visas också en kartutställning där Du kan se exempel på nyframställda kartor och andra kartografiska produkter.

VILKA FÅR KOMMA?

GIT-mässan är öppen för alla med intresse för geografisk IT. Du behöver inte delta i konferensen KARTDAGAR 2009 utan kan välja att endast göra ett besök på utställningen. Vid besöket kan Du också välja på att lyssna på utställarnas föredrag. Programmet för föredragen hittar Du på denna sida. Du är välkommen på ett dagsbesök!

VAD KOSTAR DET?

Om Du bara ska besöka utställningen och lyssna på utställarföredrag så får Du en gratis entrébiljett genom att registrera Dig på www.elmia.se/GIT. Utställning och föredrag ingår i konferensavgiften för deltagare i KARTDAGAR 2009.

NÄR KAN MAN KOMMA?

Utställningen hålls öppen:
onsdagen den 25 mars kl 10.00-20.00
torsdagen den 26 mars kl 08.30-17.00
fredagen den 27 mars kl 08.30-12.15
Parallellt med utställningen hålls utställarföredrag enligt redovisat program.

FRÅGOR?

Är Du osäker på något rörande GIT-mässan så kan Du få mer information från:
www.elmia.se eller

Jörgen Nyström, Elmia AB, tel 036-15 22 30

Vill Du veta vilka företag som ställer ut kan Du hitta en lista på www.elmia.se (GIT-mässa).

* GITmässa 2009 arrangeras av Elmia och MBK-leverantörerna, en intresseförening för alla leverantörer av utrustning, tjänster m.m. inom branschen

UTSTÄLLARFÖREDRAG ONSDAG 25 MARS

13.15-14.45 Nya tekniska lösningar Lokal K18

13.15-13.45 De senaste tekniska lösningarna från Trimble

Mikael Kasholm, Trimtec AB

13.45-14.15 Detaljplaner i kartdatabasen – DP/Cadaster Detaljplanmodul

Peter Axelsson, Digpro

14.15-14.45 Topocad Samhällsplanering – ny modul i Topocad

Tomas Sandström, Chaos system AB

16.00-17.30 Plattform och klient för kartor Lokal K13

16.00-16.25 AutoCAD Map 3D integrerar CAD och GIS

Måns Beckman, Autodesk/Man and Machine
16.25-16.50 Projektering av infrastruktur med AutoCAD Civil 3D

Niclas Bokhammar, Autodesk/Man and Machine
16.50-17.10 DPWebMap – konfigurerbar javascriptklient

Peter Axelsson, Digpro
17.10-17.30 Behovsanalys vid val av 3D-modell

Michael Bonde, Scankort

UTSTÄLLARFÖREDRAG TORSDAG 26 MARS

08.30-10.00 Företagsnyheter

Lokal K12

08.30-09.00 SOA – samlade erfarenheter och tips

Aske Butze, Pitney Bowes

09.00-09.30 SWECO – det leverantörs-oberoende konsultföretaget inom Geografisk IT

Jan Zakariasson, SWECO

09.30-10.00 Nyheter från Intergraph

Bo Fredriksson, Intergraph

10.45-12.15 Nya produkter och maskinstyrning Lokal K12

10.45-11.15 Ny VA-applikation på svenska marknaden – redan 50 kunder!

Martin Burrows, GeoSpatial Solution Sweden AB

11.15-11.45 Tillväxt genom "Location Intelligence"

Michael Brask, Pitney Bowes

11.45-12.15 Maskinstyrning – från ritning till färdig yta

Anders Forsell, Scanlaser AB

13.45-15.15 Företagspresentationer Lokal K12

13.45-14.15 Cartesia visar vägen – med kort startsträcka får dina verksamheter ett GIS-stöd

Jan Bäckstedt, Cartesia GIS AB

14.15-14.45 Den senaste utvecklingen av 3D-skanning från Trimble

Vidar Tangen, Trimble

14.45-15.15 14.45-15.15 Vart tar kartan vägen?

Christophe Poncin, Tekis

16.00-17.00 ArcGIS Lokal K12

16.00-16.30 ArcGIS – det kompletta geografiska informationssystemet

Cecilia Jansson, ESRI S-GROUP

16.30-17.00 GEOSECMA for ArcGIS

Claes Andersson, ESRI S-GROUP

FREDAG 27 MARS

08.30-10.00 Nya produkter

Lokal K13

08.30-09.00 Webbkartor 2.0

Håkan Karlsson, Pitney Bowes MapInfo

09.00-09.30 Aktuella erbjudanden från Pitney Bowes MapInfo

Henry Fosselius, Pitney Bowes MapInfo

09.30-10.00 DataGrid Europe Center

– ett europeiskt center för DataGrid

Lars Gustafson, DataGrid

10.45-12.15 GSD och data Lokal K13

10.45-11.15 Tillgång till bilder och raster via tjänster

Anna Bergman, ESRI S-GROUP

11.15-11.45 Cadcorp SIS – Nyttja resurser på nätet

Bo Thörnwall, SWECO

11.45-12.15 Durable Special Papers for Maps and Outdoor Applications

Ruud Spiegel and Markus Löb, Neenah Lahnstein, Germany

26 08.30-10.00 Lokal: K12
Sessionsledare: Karl Sjölin

Företagsnyheter

08.30-09.00 SOA – samlade erfarenheter och tips
Med åtta års erfarenhet av att bygga GIS-lösningar baserade på SOA finns det en hel del lärdomar och tips att delge, inte minst vad gäller livscykelkostnaden jämfört med andra lösningar.

Aske Butze, Pitney Bowes Business Insight

09.00-09.30 SWECO – det leverantörsoberoende konsultföretaget inom Geografisk IT
SWECO är Sveriges (Nordens?) största leverantörsoberoende konsultföretag inom geografisk IT. Vad innebär leverantörsoberoendet och vilka fördelar ger det för dig som kund?

Jan Zakariasson, SWECO (s.44)

09.30-10.00 Nyheter från Intergraph
SDI Spatial Data Infrastructure för tillämpning av Inspire, 3D-stadsmodeller m.m.

Bo Fredriksson, Intergraph

27 10.45-12.15 Hammarskjöldsalen
Sessionsledare: Ann Eriksson

GIS i kommunal planering

10.45-11.15 Grunddata i ett kommunalt GIS

För ett väl fungerande GIS krävs grundläggande data i form av kartor, fastighet, befolkning och vägdata. Lika viktigt som att dessa är uppdaterade och har rätt kvalitet är att utbudet täcker in behovet i verksamheten.

Jakob Bengtsson, ESRI S-GROUP

11.15-11.45 Gemensam lagring av geografiska data och åtkomst med WMS-teknik

Ljungby är ett exempel på en kommun som valt att outsource lagringen av sina geografiska databaser och GIT-programvaror. Det har resulterat i många fördelar som underlättar deras IT-, GIS- och MBK-verksamhet. Föredraget redovisar erfarenheter och vunna nyttor samt en presentation av bakomliggande teknik.

Danfilip Lundberg, Ljungby kommun och Pär Johansson, Metria

11.45-12.15 Tillgänglighet – ett hett ämne!

Från stort till smått: tillgänglighet påverkar alla. Det kan handla om bensinstationers nedläggning på landsbygden, kommuninvånarnas pendlingsavstånd eller handikappsanpassning av övergångsställen. Exempel presenteras från de erfarenheter SWECO har av att arbeta med tillgänglighet i olika former.

Anna Isaksson Forsgren, SWECO (s.44)

28 10.45-12.15 Lokal: B1
Sessionsledare: Helena Ringmar

Analys med GIS

10.45-11.15 Analys av brott

Var sker brotten? När sker brotten? Vem utför brotten? GIS kan användas för att få fram svaren på dessa frågor.

Anna Bergman, ESRI S-GROUP (s.44)

11.15-11.45 Geostatistik på bred front

De krav som beslutsfattare och informatörer ställer på sina GIS-verktyg ger en mycket spännande utveckling. Detta gäller inte minst när det gäller smart paketering och smakfull presentation av geostatistik.

Henry Fosselius, MapInfo, Solna

11.45-12.15 Geosupport – exempel på hur frågeställningar analyseras och besvaras med geodata

Hur kan geodata anpassas och analyseras utifrån kundens frågeställningar? Gedigen kunskap om nationella geodata gör att vi kan besvara fler frågeställningar än du tror. Kom, lyssna och bli inspirerad!

Sandra Wennberg, Metria Miljöanalys (s.44)

29 10.45-12.15 Lokal: B2
Sessionsledare: Torbjörn Ohlsson

GIS för ruttplanering

10.45-11.15 Säkra skolvägar

Vi presenterar arbetet med den GIS-modell Sweco tagit fram som kan användas av kommuner för klassificering av skolbarns vägar mellan hemmet och skolkölplassen med avseende på säkerhet, trygghet och tillgänglighet.

Jenny Carlstedt och Sara Karlsson, SWECO (s.45)

11.15-11.45 Ruttplanering – en fråga för databasen?

I många verksamheter är ruttplanering ett önskemål. Hur ser det ut idag? Vilka förutsättningar krävs för att kunna erbjuda en generell ruttplanering för en kommun. Ska lösningar basera sig på ett visst GIS eller bör databasen göra jobbet?

Michael Hallgren, Tekis (s.45)

11.45-12.15 Ruttoptimering för insamling av hushållsavfall

Ruttoptimering är en metod för att skapa effektiva transporter. Med stöd från GIS blir ruttoptimering ett kraftfullt verktyg för att minimera kostnader såväl som miljöpåverkan.

Johan Hallberg, SWECO (s.45)

30 10.45-12.15 Lokal: K11
Sessionsledare: Helén Mårtensson

Planering för och med GIS

10.45-11.15 Går det att investera trots kristider?

Hur kan du visa att nyttan som en investering möjliggör, är större än kostnaderna? Jo, genom att göra en nytto- och kostnadsvärdering, PENG.

Johanna Karlsson, SWECO (s.45)

11.15-11.45 Nya sätt att jobba med modern projekteringsmetodik

Tillhör du dem som vill hitta en mer effektiv väg genom ditt nästa samhällsbyggnads-projekt? Vad innebär IIM – Infrastrukturs Informations Modell?

Stefan Granberg, ViaNova Systems Sweden (s.45)

11.45-12.15 Övergång till SweRef99 – långt mer än en karttransformation!

Allt fler objekt i de kommunala verksamhetsmodellerna bygger på spatiala data och koordinater. En övergång till SweRef99 blir därför ett projekt som många berörs av.

Karl-Erik Palm, Tekis (s.45)

31 10.45-12.15 Lokal: K12
Sessionsledare: Karl Sjölin

Nya produkter och maskinstyrning

10.45-11.15 Ny VA-applikation på svenska marknaden – redan 50 kunder!

Autodesk skeppar en komplett VA-modul med Autodesk Topobase2009. Detta innebär att alla de kunder som idag har Topobase får en VA-applikation på köpet. Vad innehåller denna VA-applikation?

Martin Burrows, GeoSpatial Solution Sweden (s.46)

11.15-11.45 Tillväxt genom "Location Intelligence"

Michael presenterar sin och företagets syn på Location Intelligence som en grund för operativt stöd, beslutsstöd, dataintegrering och personlig kommunikation med kunder och medborgare.

Michael Brask, Pitney Bowes Business Insight

11.45-12.15 Maskinstyrning – från ritning till färdig yta

Vad är maskinstyrning? Vad krävs av den digitala ritningen? Konvertering till maskinstyrningsformat. Vilken information har maskinföraren? Vad kan maskinföraren logga för uppgifter? Noggrannheter. Typer av maskiner som använder maskinstyrning/guidning. Utrustning som behövs för maskinstyrning. Var kommer Scanlaser in som Er samarbetspartner? Visioner för framtiden.

Anders Forsell, Scanlaser AB

32 13.45-15.15 Hammarskjöldsalen
Sessionsledare: Lennart Gimring

Höjdsystem och höjdmodeller

13.45-14.15 Ny nationell höjdmodell, SweDEM

Redovisning av aktuellt planerings- och produktionsläge i projektet "Ny nationell höjdmodell" samt sammanfattning av den input till projektet och de erfarenheter som intressentdialogen gett.

Thomas Lithén och Gunnar Lysell, Lantmäteriet

13.45-14.15 Höjdsystem och höjdmodellers betydelse vid bedömning av översvämningsrisker

Höjder och höjdsystem är av stort intresse bl.a. i samband med studier av översvämningsrisker. Den nya höjdmodellen kommer att bli ett utmärkt verktyg. För det krävs att kommunernas höjddata säkert kan relateras till det nationella höjdsystemet RH 2000.

Per-Ola Eriksson, Lantmäteriet

14.45-15.15 De nya svenska geoidmodellerna SWEN08_RH2000 och SWEN08_RH70 och deras användning vid höjdbestämmning med GNSS

Syftet med föredraget är att presentera geoidmodellerna SWEN08_RH2000 och SWEN08_RH70 och hur de kan utnyttjas för bestämning av höjder över havet med GNSS.

Jonas Ågren, Lantmäteriet (s.46)

33 13.45-15.15 Lokal: B1
Sessionsledare: Birgitta Ericsson

Webb-tillämpningar

13.45-14.15 GIS-Arena – ett utvecklingsprojekt i region Värmland, Dalarna och Gävleborg

Syftet med projekt GIS-Arena är att medverka till utveckling av näringsliv och offentlig verksamhet där GIT är en del av infrastrukturen inom IT-området. Projektet utvecklar en metodik som möjliggör arbete med GIS hos flertalet aktörer inom regionen norra Mellansverige.

Bengt Flodell, Karlstads kommun (s.46)

14.15-14.45 Vilka skapar morgondagens GIS-arena?

Vi illustrerar hur användarnas roll på Internet förändras och beskriver paradigmskiftet då konsument blir prodcent.

Helena Ringmar, Mikael Norén och Mikael Norling, Lantmäteriet IT-webbutveckling

14.45-15.15 Jönköpings lokaltrafik visualiserar med Google maps

Möjligheterna att kombinera interaktiva kartor med allmän- eller verksamhetsspecifik information för att öka nyttan med en webbplats beskrivs.

Johan Hasselström, SWECO

TORSDAG 26 MARS

34 13.45-15.15 Lokal: K11
Sessionsledare: Mats Halling

Utbildning och arbetsliv

Sessionen kommer att ge en vägledning i vilka arbetsuppgifter som t.ex. lantmätare, mättningsingenjörer eller GIS-medarbetare utför och vilken typ av kompetens som efterfrågas för att kunna genomföra dessa arbetsuppgifter. Kanske är du bara nyfiken eller så kan detta t.o.m. påverka ditt framtida yrkesval eller kommande kursval under studietiden.

Mariika Olsson, GIS-samordnare, Varbergs kommun (lantmätare)

Eva Jirner-Lindström, SGU (geovetare)

Anki Svärdbj-Bergman, Triona AB (lantmätare)

Michael Östling, Metagis AB (geograf)

35 13.45-15.15 Lokal: B2
Sessionsledare: Göran Bäärnhielm

Historiska data i modernt format

13.45-14.15 Att finna historiska spår - med den nya samsökningstjänsten Kulturmiljösök blir det enkelt. Riksantikvarieämbetet har utvecklat en samsökningstjänst där du hittar miljontals fornlämningar, byggnader, fotografier och föremål. Informationen hämtas från flera databaser från RAÄ, Historiska museet samt lokala och regionala arkiv.

Sven Rentzhog, RAÄ

14.15-14.45 Vad döljer sig under ytan? - Det maritima kulturarvet nu tillgängligt på webben

Statens maritima museer har i samarbete med Riksantikvarieämbetet och Sjöfartsverket utvecklat webbtjänsten Fornsök så att den nu innehåller inte bara landlämningar utan även ett världsunikt maritimt kulturarv bestående av 3000 vrak och 12 000 förlisningsplatser.

Andreas Olsson, Statens maritima museer

14.45-15.15 Historia på plats - en utflyktsguide till Västra Götalands historia

Mer än 300 fornlämningar i Västra Götalands län är iordningställda för att ta emot besökare. Genom den webbaserade Internetjänsten "Historia på plats" vill Länsstyrelsen nu göra det lättare för länets invånare att hitta till de vårdade miljöerna.

Henrik Zedig, Länsstyrelsen Västra Götalands län

36 13.45-15.15 Lokal: B3
Sessionsledare: Anders Brandt

Geodata och kvalitet

13.45-14.15 Kvalitetsbeskrivning av geografisk information för översvämningskartering

Syftet med denna studie är att beskriva kravbilderna vad gäller kvalitet på höjddata och annan geografisk beskrivande information som underlag för översvämningskartering.

Arne Bergquist, Lantmateriet och Anders Brandt, Högskolan i Gävle (s.47)

14.15-14.45 Kvalitetskontroll av geografiska data

Geografiska data ingår alltmer i verksamhetskritiska system vilket medfört ökade krav på kvaliteten. Nu lagras och distribueras data med nya tekniker vilket gjort att kravet på kvaliteten ökat. Därför innehåller dagens GIS verktyg för att kontrollera och säkerställa data på ett rationellt sätt.

Cecilia Jansson, ESRI S-GROUP (s.48)

14.45-15.15 Geografisk IT - viktigt verktyg för hållbar samhällsutveckling!

Vi i GIT-branschen har möjligheter och en stor utmaning i att kommunicera våra lösningar till kunder och beslutsfattare inom näringslivet och den offentliga sektorn. Vi kan visa förbättringar som ger lägre kostnader, bättre miljönytta och högre livskvalitet. Smarta IT-lösningar baserade på geografisk IT är en del av lösningen på klimatfrågan!

Jan Zakariasson, SWEKO (s.48)

Hitta rätt herre i huset - direkt på webben

Hur ser prisutvecklingen på fastigheter ut i just din kommun?

Fastighetsbarometern ger svar!

Är du intresserad av taxeringsvärden? Eller vill du veta vilka rättigheter och skyldigheter som finns för en viss fastighet? Då hittar du det du söker i FastighetSök-för alla.

Om du vill få dagsaktuell information om fastigheter, söka bakåt i historien eller köpa kartor av nyare snitt, så kan du enkelt sköta dina ärenden på vår webbplats.

Välkommen in!

www.lantmateriet.se

LANTMÄTERIET

37 13.45-15.15 Lokal: K18
Kursledare: Jim Frölander

KURS SuperMap Iserver

SuperMaps banbrytande teknik inom distribuerad GI presenterades på Kartdagarna förra året. Två kurser hölls som blev fulltecknade efter 10 minuter. Nu har programvarorna förbättrats ytterligare och OGC-anpassats till fullt.

Intresserade mässbesökare ges nu en möjlighet att få en introduktion i den nya generationens Webb-GIS: SuperMap Iserver som finns i java och .Net version. Den nya tekniken som helt gått ifrån de gamla Microsoft COM-komponenterna och helt tagit steget in i den moderna IT-världen ger en mycket goda prestanda och hög hastighet med många samtidiga användare. Med den insyn du som kursdeltagare ges i denna introduktionskurs får du en bra bild över vad du kan kräva i funktion när du senare skall planera en egen fungerande webb-lösning med spatial information. Kursinnehåll: Hur fungerar tekniken? Vad kan man göra? OGC. Gör en karta. Publicera en karta på webben.

Kursen hålls vid **två** tillfällen: torsdag 13.45-17.00 samt fredag 08.30-12.15 (session 51). **OBS! Antalet deltagare är begränsat till 16 vid varje tillfälle.** Anmälan kan endast göras vid registreringerna på Elmia.

38 13.45-15.15 Lokal: K12
Sessionsledare: Nils Lambrin

Företagspresentationer

13.45-14.15 Cartesia visar vägen – med kort startsträcka för dina verksamheter ett GIS-stöd

Att snabbt och till en låg kostnad få ett resultat av en GIS-satsning är ett önskemål för många. Hos Cartesia är det en självklarhet!

Jan Bäckstedt, Cartesia GIS AB (s.48)

14.15-14.45 Den senaste utvecklingen av 3D-skanning från Trimble

En översikt över de senaste nyheterna inom 3D-skanning från Trimble, samt några exempel på data levererade från projekt utfört av användare i Norden – bl.a. från rivningen av hoppbacken i Holmenkollen.

Vidar Tangen, Trimble

14.45-15.15 Vart tar kartan vägen?

Fram till idag har hanteringen av kartan och dess utseende haft en central roll i valet av system. Med dagens databaser behövs ingen synlig karta för att man ska kunna ställa spatiala frågor. Hur kommer det att påverka synen på GIS?

Christophe Poncin, Tekis (s.48)

39 16.00-17.00 Lokal: B1
Sessionsledare: Lars Kvarnström

Vems är ansvaret för att det blir rätt koordinater?

16.00-16.30 Reglering av mättnings- och karttekniska frågor – behövs Mättningskungörelsen?

Lantmäteriet föreslår i en rapport till regeringen bl.a. att mättningskungörelsen ska upphävas. Hur kommer regeringen att gå vidare med förslagen?

Monica Lagerqvist Nilsson, Miljödepartem. (s.48)

16.30-17.00 Är de svenska mät/GIS-utbildningarna på rätt kurs?

Föredraget ger en översikt över befintliga mät- och GIS-utbildningar med tonvikt på koordinat-hantering. Föredraget kommer även att beröra de problem som f.n. finns med rekrytering av studenter till mät- och GIS-utbildningar i och utanför Sverige.

Hans Hauska, KTH

40 16.00-17.00 Lokal: B2
Sessionsledare: Birgitta Ericsson

Tjänster på webben

16.00-16.30 Webb-tjänster för alla

Föredraget diskuterar möjligheten att i webbsidor infoga enkla interaktiva webbkartor, där egna karttjänster kan kombineras med andras. Detta för att öka förståelse, kunskap och känsla för geografin.

Annika Hermodsson, ESRI S-GROUP (s.49)

16.30-17.00 Lantmäteriets kartor i din webbapplikation – enkelt och billigt

Karttjänster som riktar sig till en bred målgrupp, alla som vill kunna visa information på en karta utan att behöva lägga ned resurser på tekniken bakom digitala kartor.

Emma Kjernald, SWECO (s.49)

41 16.00-17.00 Lokal: K10
Sessionsledare: Anders Larsson

Utbildning inom GIS-området

16.00-16.30 GIS-kurs på gymnasienivå

I läroplan för gymnasiet finns en 50-poängskurs i GIS. SBK har flera år stöttat en gymnasieskola i denna undervisning. Ett material har utvecklats som bygger på öppen källkod. Elevenna får ett avancerat GIS-program med en grunduppsättning data att använda på hemmaplan.

Jan Wingstedt, Jönköpings kommun

16.30-17.00 Att utbilda 200 användare i mobilt GIS Föredraget redovisar hur det gick till när ca 200 personer skulle utbildas i mobilt GIS för att kunna medverka i Jordbruksverkets stora inventeringsprojekt och går igenom lärdomar och erfarenheter.

Johan Fritjofsson, SWECO (s.49)

42 16.00-17.00 Hammarskjöldsalen
Sessionsledare: Göran Bäärnhielm

Historisk kartografi

16.00-16.30 Hemliga kartor

Hur har kartor hemligstämplats historiskt sett (hemliga plåten under 1800-talet), hur skedde det under 1900-talet och hur har hemligstämpeln lyfts?

Björn Gäfvert, Krigsarkivet

16.30-17.00 Malmös historiska kartor i en digital värld

Malmö Stadsbyggnadskontor har ca 4500 historiska kartor som nu läggs ut på Internet. Arbetet med digitaliseringen är ett led i att tillgängliggöra materialet för intresserade och för att på detta sätt rädda originalen för framtiden.

Jan Ahlström, Malmö stad

43 16.00-17.00 Lokal: K11
Sessionsledare: Mikael R Johansson

Fotogrammetri och tillgänglighet till flygbilder

16.00-16.30 Nytt alternativ för bilddataförsörjning

Spacemetric presenterar ett nytt sätt att sälja flygbilder och ortofotoprodukter via Internet. Kunden kan själv använda Lantmäteriets bildarkiv för att utforma sina produkter.

Ian Spence, Spacemetric AB (s.50)

16.30-17.00 Lantmäteriets historiska flygbilder visas på Internet

Bilder över Malmö från olika tidsepoker finns sedan en tid att beskåda på Internet, i en tjänst som heter flygfotoarkivet. Det ska visa vilka historiska tidsdokument flygbilder är och hur de kan användas i praktisk tillämpning.

I Lantmäteriets flygbildslager finns ca 1,2 miljoner analoga flygbilder från 1930-talet och framåt. De historiska bilderna ger unika möjligheter att göra förändringsanalyser och att studera omvandlingsprocesser och trender i landskapet. Under 2008 digitaliserade Lantmäteriet ca 25 000 bilder inom gällande budget. Målsättningen är inledningsvis att få en täckning av hela Sverige med flygbilder fotograferade under 1950-talet.

Kristina Kallur-Jäderkvist och Ann Rostö, Lantmäteriet

44 16.00-17.00 Lokal: K12
Sessionsledare: Peter Axelsson

ArcGIS

16.00-16.30 ArcGIS – det kompletta geografiska informationssystemet

ArcGIS är en plattform för ett komplett GIS. Du skapar effektivt data, kartor och analyser. Spider med GIS-server och nyttjar i desktop, webbapplikationer och mobilt. Här ges en presentation av plattformen och senaste nyheter.

Cecilia Jansson, ESRI S-GROUP (s.50)

16.30-17.00 GEOSECMA for ArcGIS

GEOSECMA for ArcGIS – allt GIS på webben! ESRI S-GROUP erbjuder en revolutionerande lösning som tillgodoser både GIS-behov och verksamhetsbehov via en webblösning. Vad sägs om ett fastighetsregister fullt integrerat i geodatabasen eller mobil hantering av driftstörningar för LedningVA?

Claes Andersson, ESRI S-GROUP (s.50)

Raka vägen till hållbara geografiska tjänster

Bra beslut och att kunna göra ett bra jobb bygger på att ha rätt information i rätt tid.

Information som alla kommer åt, oavsett om det gäller kartdata eller verksamhetsdata, är A och O i nästan alla verksamhetssystem. Funktioner och finesser i all ära men det viktigaste för alla parter; användare, systemförvaltare, beslutsfattare och medborgare är data med bra kvalitet. Spatial och kvalitetssäkrad verksamhetsdata är grunden oavsett standard lösningar eller Open Source.

Tekis arbetar med flertalet av de kända GIS som finns på marknaden tillika med Open Source. Det finns skillnader och därför gör vi valet utifrån vad verksamheten behöver. Inget annat.

TEKIS är Sveriges största leverantör av systemlösningar för den kommunala marknaden.

TEKIS®
Tekniska Informationssystem

Raka vägen till hållbar medborgare-service

Fokus

Detaljer

Omfattning

För ökad nytta med
geografisk information

ULI länkar samman användare och producenter,
identifierar intressen och kanaliserar behov

www.uli.se

FREDAG 27 MARS

45 08.30-10.00 Hammarskjöldsalen
Sessionsledare: Bo Jonsson

Framtidens infrastruktur för GNSS

08.30-09.00 Infrastruktur i framtiden för positionering med cm-noggrannhet

Den förväntade utvecklingen inom GNSS-området ger möjlighet till nya applikationer och minskad mätosäkerhet.

Ragne Emardson och Jan Johansson, SP/Onsala (s.51)

09.00-09.30 Övergång till SWEREF99 – problem eller möjlighet?

Sverige byter referenssystem. Detta kan upplevas som ett problem, särskilt om man dessutom har ett stort utbyte av geodata med andra aktörer. Det behöver inte bara betyda problem utan kan även vara en möjlighet. Föredraget presenterar metoder och erfarenheter från olika företag/kommuner där man bytt referenssystem.

Michael Skoglund, Metria (s.51)

09.30-10.00 Etablering av fri-station med RTK

Inom infrastrukturprojekt och kommunal verksamhet blir det allt vanligare att ersätta stomnäten på marken med RTK-stomnät. Här studeras en metod att överföra informationen till traditionella mätinstrument på ett effektivt och produktionsanpassat sätt.

Johan Vium Andersson, WSP Sverige (s.51)

46 08.30-10.00 Lokal: B1
Sessionsledare: Anders Brandt

GIS på webben

08.30-09.00 Sprida och nyttja data med hjälp av standarder

Samverkan och samarbete leder till att vi nyttjar standardiserade tjänster för utbyte av information. Via webben gör vi detta på ett effektivt sätt med hjälp WMS, WFS, WCS och KML.

Annika Hermodsson, ESRI S-GROUP (s.52)

09.00-09.30 GIS via tjänster

I uppdrag av ett antal olika kunder har SWECO tagit fram WebGIS-plattformen. Plattformen består av webbtjänster, som innehåller typisk GIS-funktionalitet och en klient som konsumerar dessa tjänster.

Johannes Schulte Südhoff, SWECO (s.52)

09.30-10.00 Karta för Kretslopp – ickegeografisk databas till GIS på webben

Kretsloppskontoret i Göteborgs stad har låtit utveckla en kartapplikation till sin icke-geografiska verksamhetsdatabas. Kartan uppdateras löpande och systemet bygger på FME och Exponare.

Ola Selterby, SWECO (s.52)

47 08.30-10.00 Lokal: K11
Sessionsledare: Elisabeth Argus

GIS-tillämpning

08.30-09.00 Gemensam lagring av geografisk information

Vid administrering och lagring av geografisk information finns fördelar med att använda en databas istället för att ha data utspridda på nätverket. Vi visar hur enkelt det är att använda databasen och visar på dess fördelar.

Cecilia Jansson, ESRI S-GROUP (53)

09.00-09.30 Ta hjälp av GIS inom Vindkraft!

Vindkraften inom Sverige står inför stora investeringar och förändringar. Vindkarteringskartor och portaler är bara några av de projektexempel som SWECO har gjort.

Emma Kjernald, SWECO (s.53)

09.30-10.00 Nytt kompetenscentrum för GIS i Västerbotten

IGIS bygger upp ett kompetenscentrum för GIS i Västerbotten med det EU-projektet KCGEO. Projektet stödjer utvecklingen av GIS i Sverige.

Sofia Gideonsson och Linda Algotsson, IGIS (53)

48 08.30-12.15 Lokal: K12
Sessionsledare: Johanna Karlsson

KURS PENG-modellen

– de facto standardmetoden för att värdera nyttor och kostnader

Om PENG-modellen, vad den innebär och hur det praktiskt går till att använda den. I ett enkelt grupparbete får deltagarna tillfälle att själva pröva på att arbeta med modellen.

Johanna Karlsson, SWECO

49 08.30-10.00 Lokal: K10
Sessionsledare: Patrik Ottoson

GIS i förvaltningen

08.30-09.00 GIS för förvaltning – en studie i hur GIS tillämpas industriellt

Den tyngre industrin har haft som tradition att dokumentera CAD-baserat och i filstruktur. Detta sätt är inte längre hållbart utan ersätts av en GIS-databas.

Anders Lindblad, ESRI S-GROUP (s.53)

09.00-09.30 Effektiv drift och förvaltning av GIS – drivkrafter och framgångsfaktorer

Många företag möter idag stora utmaningar när det gäller hantering av GIS, Geodata och applikationer i drift och förvaltning. Metria presenterar i detta seminarium en modell för drift och förvaltning.

Lars Frisk, och Patrik Nordlander, Metria (s.53)

09.30-10.00 Markförvaltning åt Vattenfall

För drift-, skötsel- och underhållsplanering av en eller flera stora industrianläggningar är enkla och väl genomtänkta GIS-lösningar mycket intressant.

Jonas Lind, Bjerking

50 08.30-12.15 Lokal: Rydbergsalen
Sessionsledare: Stigbjörn Olovsson

Den nya nationella krishanteringen

08.30-09.00 MSB – uppgifter och behov av geografisk information vid nationella och internationella krissituationer

KBM, SRV och Styrelsen för psykologiskt försvar har sedan årsskiftet upphört. En ny myndighet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bildades 1 januari 2009.

[Anna Garnelis, MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap \(s.54\)](#)

09.00-09.30 Regeringskansliets krishanteringsfunktion

Kansliet för krishantering i Statsrådsberedningen har sedan ett år verkat för att utveckla, samordna och följa upp Regeringskansliets krishanteringsarbete. Geografisk information är viktig för gemensam lägesbild och som handlingsbar kunskap. Kansliet för krishantering presenterar erfarenheter, utmaningar och möjligheter med fokus på geografisk information.

[Johan Friberg, Statsrådsberedningen, Kansliet för krishantering](#)

09.30-10.00 Samnyttjande av nationella produktionsresurser avseende geografisk information

Försvarets behov av geografisk information växer. Nya vapen- och stridsledningssystem, nya internationella uppgifter och krav på samverkan med andra försvarsmakter och civila organisationer skapar en komplex och utmanande situation för försörjningen med geografiska data.

[Leif Sundgren, Försvarsmakten](#)

10.00-10.45 Kaffe och utställningsbesök.

10.45-11.15 Grundläggande geodata – fokus på blåljus

Lantmäteriet har startat ett projekt med fokus på blåljus, SOS Alarm, räddningstjänst, ambulans, polis, MSB samt fjäll-, flyg- och sjöräddning, med syfte att göra en inventering och behovsanalys. Blåljuset har behov av både kartor och adresser som är aktuella och lika.

[Peter Wasström, Lantmäteriet \(s.54\)](#)

11.15-11.45 Samverkan vid kris

Redovisning av tankar kring tjänsteintegration vid händelse av kris.

[Representant från Försvarets materielverk](#)

11.45-12.15 Avslutande diskussion

Moderator: Stigbjörn Olovsson

51 08.30-12.15 Lokal: K18
Kursledare: Jim Frölander

KURS SuperMap Iserver

SuperMaps banbrytande teknik inom distribuerad GI presenterades på Kartdagarna förra året. Två kurser hölls som blev fulltecknade efter 10 minuter. Nu har programvarorna förbättrats ytterligare och OGC-anpassats till fulla.

Intresserade ges nu en möjlighet att få en introduktion i den nya generationens Webb-GIS: SuperMap Iserver som finns i java och .Net version. Den nya tekniken har gått ifrån de gamla Microsoft COM-komponenterna och helt tagit steget in i den moderna IT-världen. Det ger mycket goda prestanda och hög hastighet med många samtidiga användare. Som deltagare i denna introduktionskurs får du en bra bild över vad du kan kräva i funktion när du senare skall planera en egen fungerande webbapplikation med spatial information. Kursinnehåll: Hur fungerar tekniken? Vad kan man göra? OGC. Gör en karta. Publicera en karta på webben.

Kursen hålls vid två tillfällen: torsdag 13.45-17.00 (session 37) samt fredag 08.30-12.15.

OBS! Antalet deltagare är begränsat till 16 vid varje tillfälle. Anmälan kan endast göras vid registrering på Elmia.

52 08.30-10.00 Lokal: K13
Sessionsledare: Peter Axelsson

Webbprogram och positionslösningar

08.30-09.00 Webbkartor 2.0

Stratus är en ny svit av webbapplikationer med ett riktigt snyggt gränssnitt byggt enligt web 2.0. Såväl webbkartor som metadata baseras på webb-services och standarder.

[Håkan Karlsson, Pitney Bowes MapInfo \(s.54\)](#)

09.00-09.30 Aktuella erbjudanden från Pitney Bowes MapInfo

Kombinationen av förvärv och ökad egen utveckling de senaste två åren gör att vårt erbjudande av program och plattformar är bredare och starkare än någonsin.

[Henry Fosselius, Pitney Bowes MapInfo](#)

09.30-10.00 DataGrid Europe Center – ett europeiskt center för DataGrid

DataGrid Europe Center stödjer de europeiska återförsäljarna för DataGrid produkter. Vi kommer också att presentera nya innovativa positionslösningar från DataGrid.

[Lars Gustafson, DataGrid Europe Center](#)

53 10.45-12.15 Lokal: K11
Sessionsledare: Anders Engberg

Geodesins roll i miljöarbetet

10.45-11.45 Om användningen av geodetiska observationer vid studier av klimatförändringar

Föredraget hålls i populärvetenskaplig anda. Det berör pågående och förväntade klimatförändringar och deras konsekvenser, samt hur geodetiska metoder kan bidra till studier av dessa. För att lyckas krävs en rigorös behandling av felkällorna. [Martin Lidberg, Lantmäteriet och Jan Johansson, SP/Onsala](#)

11.45-12.15 Fåglarnas navigationsteknik i jämförelse med moderna navigationslösningar utformade av människan

Vi människor har länge imponerats av flyttfåglarnas navigeringsförmåga. Vilka navigationstekniker använder de för att hitta sina övervintringsområden och hitta tillbaka till sina häckningsplatser?

[Rachel Muheim, Lunds universitet \(s.55\)](#)

54 10.45-12.15 Hammarskjöldsalen
Sessionsledare: Allan Almqvist

Kartan på webben

10.45-11.15 Integration av öppen källkod och proprietära produkter för WebGIS

Ett antal stora projekt, för tjänstebaserade geografiska plattformar, beskrivs. WebGIS Plattform används, som är baserad på öppen källkods-komponenter och integrerar med proprietära produkter.

[Andreas Oxenstierna, SWECO Position AB \(s.55\)](#)

11.15-11.45 Kartan i mitten av webben

När geografisk information enkelt kan arbetas in i en redaktionell kontext ökar värdet och nyttan av webb-GIS. Göteborgs stad sätter kartan i centrum för informationsarbetet på goteborg.se.

[Erik Berg, Göteborgs stad \(s.55\)](#)

11.45-12.15 Mark för näringslivet – webbkartor, distribuerade kartdata och öppen källkod

Business Region Göteborg har satsat på WebGIS för att underlätta för företag att etablera verksamhet i Göteborgsregionen. Lösningen bygger på distribuerade kartdata samt öppen källkod.

[Ola Setterby och Igor Tihonov, SWECO \(s.56\)](#)

55 10.45-12.15 Lokal: K10
Sessionsledare: Patrik Ottoson

SEMINARIUM

En infrastruktur för geodata – för bättre miljö

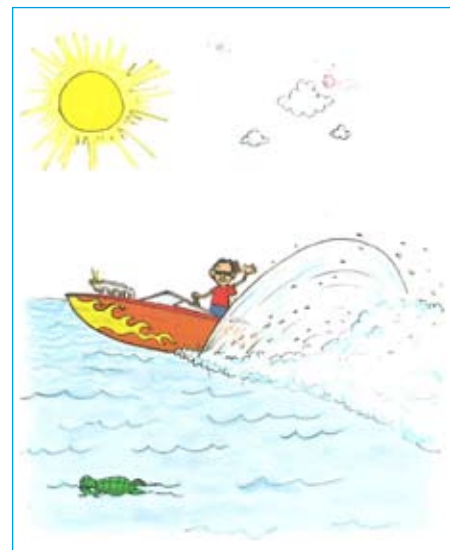
Kasta loss – spela "Speed boating" med oss

Vilka är dina ankare kring infrastrukturen för geodata? Miljöförbättringar och ett hållbart samhälle förutsätter bra beslutsunderlag. Hur når vi dit på bästa sätt? Näringslivet är nu i delaktigt i uppbyggnaden av en infrastruktur för geodata i Sverige.

Dataproducenterna kommer att behöva hjälp med att etablera webbtjänster. Men det kommer också finnas behov av att möta användarna på rätt sätt. Offentliga sektorn och svenskt näringsliv skapar tillsammans en möjlighet för alla användare att effektivare sköta sin verksamhet, många gånger till gagn för en bättre miljö. Vi ska inte heller glömma effektivare e-förvaltning och effektivvinster hos företag.

Seminariet genomförs genom att vi tillsammans spelar olika spel. Kreativiteten kommer att sprudla. Målet är att vi tillsammans verkar för en bättre infrastruktur för geodata, som i slutändan ska ge en bättre miljö för oss alla.

[Patrik Ottoson, Patrik Stridh och Sven-Ola Svensson, ESRI S-GROUP Sweden AB](#)

FREDAG 27 MARS

56 10.45-12.15 Lokal: B1
Sessionsledare: Mats Halling

Språk på karta

10.45-11.15 Språket på kartan – hur utbredningsmönster kan förklaras

I SNAs språkband visas på kartor bl.a. utbredningen av ord och namn. Vissa språkliga regioner kan utmejslas, och man undrar om och hur spridningsmönstren skall förklaras.

Lars-Erik Edlund, Umeå universitet

11.15-11.45 Kartbaserad uppspelning av språkliga ljudexempel

Föredraget rör ett interaktivt datorprogram för uppspelning av dialektspecifika ljudexempel via klickbar karta. Dialektal variation inom ett geografiskt område kan enkelt demonstreras visuellt och auditivt. Programmets bakgrund redovisas, framförallt relationen till dialektprojektet SweDia 2000, och vidare görs en demonstration av det.

Johan Frid, Lunds universitet

11.45-12.15 Kan man göra kartor om språk?

En belysning av kartografins möjligheter och problem i arbetet med Språken i Sverige, ett nytt band i Sveriges Nationalatlas.

Margareta Elg, Elgen

57 10.45-12.15 Lokal: K13
Sessionsledare: Elisabeth Argus

GIS och data

10.45-11.15 Tillgång till bilder och raster via tjänster

Bilddata ger både mycket och värdefull information. Att ge tillgång till detta via tjänster är ett alternativ som flera organisationer börjat använda sig av.

Anna Bergman, ESRI S-GROUP (s.56)

11.15-11.45 Cadcorp SIS – Nyttja resurser på nätet

3D-GIS-programmet Cadcorp SIS med inbyggd CAD-funktionalitet, hanterar över 150 fil- och databasformat. Detta innebär att programmet passar in i de allra flesta organisationer, helt utan filkonvertering.

Bo Thörnwall, SWEKO AB (s.55)

11.45-12.15 Durable Special Papers for Maps and Outdoor Applications

Applications/maps on pretext special paper in Sweden and Europe. Advantages to normal paper. Printability and converting with pretext special map paper. Company presentation.

Ruud Spiegel and Markus Löb, Neenah Lahnstein, Germany

Denna vackra karta utsågs till Årets karta 2008. Den är framställd av Sveriges Geologiska Undersökning, SGU.

Inbjudan till kartutställning

En kartutställning kommer att arrangeras under Kartdagarna i Jönköping. Vi inbjuder alla producenter och användare att presentera kartor där. Det kan handla om tryckta produkter eller enstaka utskrifter. Det är ett utmärkt tillfälle för alla som intresserar sig för kartografi att både visa egna och se andras produkter. Vi hoppas att utställningen kommer att visa bredden av svenska kartor och sjökort för skilda tillämpningsområden.

Efter omröstning bland deltagarna i Kartdagarna samt efter beslut av en sakkunnig jury kommer "Årets karta" att utses. Ansvar för genomförandet av utställning och omröstning ligger på Kartografiska Sällskapets sektion för kartografi.

Den som är intresserad av att bidra med material till utställningen ska göra en preliminär anmälan till Margareta Elg. Ange gärna vid anmälan hur många produkter det handlar om och hur stora de är samt om det gäller kartor i bokform eller kartblad. Anmälan görs bäst via e-post: margareta.elg@mbbox200.swipnet.se. Ange uppgifter rörande kontaktperson som kommer att kontaktas i början av februari månad.

Tidpunkt för slutlig anmälan av deltagande i kartutställningen är den **2 februari 2009**. Utställarna kommer att få besked om tillgänglig utställningsyta. Kartblad som ska sättas upp bör inte vara falsade.

Stipendier till studerande

Kartografiska Sällskapet utlyser stipendier för deltagande i Kartdagarna 2009. Stipendier utsätts vara medlemmar i Sällskapet samt vara studerande vid svensk högskola eller universitet.

Stipendierna avser att utgöra ett bidrag till resekostnad samt innefattar enkel inkvartering på hotell (flerbäddsrums), deltagaravgift och viss förtäring under konferensen.

Ansökan om stipendium måste göras senast den **20 februari 2009** på www.kartdagarna.se. Där kan Du också hitta ytterligare detaljer om stipendievillkor bl.a. rörande förtäring.

Barnkartor

BARBARA PETCHENIK CHILDREN'S WORLD MAP COMPETITION

Vid den internationella kartkonferensen anordnad av International Cartographic Association vartannat år anordnas en barnkarteutställning där barn från olika länder bidrar med teckningar.

Nästa tillfälle för Sverige att bidra med kartor är till konferensen i Santiago i Chile 2009. Då är temat "Många länder - en värld". Kartografiska Sällskapet inbjuder till att bidra med teckningar från Sverige. Dessa skall vara gjorda av barn och ungdomar, upp till 16 år. På teckningens baksida anges barnets namn och ålder.

Kartorna skall visas på de svenska Kartdagarna. Där skall deltagarna rösta fram de fem bästa bidragen som sedan skickas till Chile.

Kartorna/teckningarna bedöms i tre olika aspekter:

- Tydligt budskap
- Kartografiskt innehåll
- Utförande

Posta bidragen till:

Meith Fagerqvist, Liber AB,
113 98 Stockholm.

Vid ev. frågor kontakta:
meith.fagerqvist@liber.se
tel. 08-690 95 13

Senast den **9 mars 2009** behöver vi bidragen.

Kartografiska Sällskapet, sektionen för Kartografi

FREDAG 27 MARS

12.30-13.30 Hammarskjöldsalen

Sessionsledare: Peter Wasström

Gemensan session

Avslutning

12.30-13.15 Det handlar inte om att vara en supermänniska, utan om att våga utmana sig själv och vilja tillräckligt mycket för att nå sina mål

Renata berättar bl.a. om en unik "Amerikaresa". Med kanot och cykel har hon färdats längs USAs gränslinjer, i högervarv från Seattle och tillbaka under 439 dagar utan uppehåll. Renatas olika bedrifter har uppmärksammats i hela världen.

Bland mycket annat är hon den första svenska som stått på toppen av Mount Everest. "Det handlar inte om att vara en supermänniska, utan om att våga utmana sig själv och vilja tillräckligt mycket för att nå sina mål", säger hon. En föreläsning med Renata Chlumska är en upplevelse – hon är en ovanlig kvinna med stark personlighet och utstrålning.

Renata Chlumska, Världens mesta ävensstyrerska

13.15-13.30 Avslutande meddelanden

- o Prisutdelningar
 - MBK-Leverantörerna (tipsrunda)
 - Årets karta
- o Kartdagar 2010 i Jönköping

Vilken lysande idé

Cartesia tillhandahåller lösningar till kunder där lönsamheten ökas genom geografisk informationsteknologi.

Besök Cartesias monter A03:28